

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Освітньо-професійна програма «Право»

Другий (магістерський) рівень

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ - 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Корпоративне право України
Викладач (-і)	Зеліско Алла Володимирівна, доктор юридичних наук, професор кафедри цивільного права, професор
Контактний телефон викладача	(0342) 596130
E-mail викладача	alla.zelisko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу-2/ Також передбачена можливість консультацій шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових проектів, індивідуальних науково-дослідних завдань тощо.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є однойменна галузь права та законодавства України у сфері корпоративних відносин, а також практика реалізації відповідних норм корпоративного законодавства, що регулюють порядок виникнення, зміни та припинення відносин щодо корпоративних прав. Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>: Змістовий модуль 1. Загальна характеристика корпоративних юридичних осіб. Змістовий модуль 2. Правова характеристика корпоративних прав учасників окремих організаційно-правових форм корпоративних юридичних осіб. Корпоративне право є одним із тих новітніх правових інститутів, виникнення яких зумовлено становленням ринкових відносин в Україні. Необхідність вивчення даної дисципліни є наслідком виникнення значної кількості юридичних осіб, заснованих на приватному капіталі. Важливість вказаних юридичних осіб є безумовною, адже вони виступають засобом реалізації економічних та соціальних інтересів громадян та держави. Належне правове забезпечення діяльності господарських товариств, виробничих та споживчих кооперативів буде мати наслідком підвищення ефективності їх діяльності, що стане правовим інструментом подальшого розвитку ринкової економіки України. Тому вивчення цієї дисципліни має на сьогодні велике значення як для теорії так і для практики. Складність вивчення зазначеної дисципліни полягає у тому, що до незалежності України корпоративного права як такого в межах її законодавства та науки не існувало. Тим динамічніше почали здійснюватися розробки у сфері корпоративного права в умовах ринкової економіки. Вагомість знань із дисципліни «Корпоративне право України» зростає також в умовах посиленої адаптації вітчизняної правової системи до стандартів Європейського Союзу. Тому потреба наявності у вітчизняній юриспруденції висококваліфікованих фахівців із корпоративного права є безперечною. <u>Основними джерелами</u> цієї галузі виступають: Цивільний та Господарський кодекси України, закони України «Про акціонерні товариства», «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», «Про кооперацію», «Про міжнародне приватне право», «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», «Про інститути спільного інвестування», «Про споживчу	

кооперацію», «Про банки і банківську діяльність», «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність» та низка інших законів та підзаконних нормативних актів.

Дисципліна «Корпоративне право України» є складовою частиною підготовки фахівців у галузі юриспруденції. Вивчення дисципліни дозволить сформувати у студентів системні і комплексні знання стосовно особливостей регулювання корпоративних відносин в Україні, поняття та кваліфікуючих ознак корпоративних юридичних осіб, поняття та змісту корпоративного управління тощо. Засвоєння студентами знань в галузі корпоративного права України забезпечить формування у студентів навиків щодо практичного застосування норм законодавства, які регулюють правовий статус окремих видів корпоративних юридичних осіб та механізм здійснення корпоративних прав та обов'язків їх засновниками (учасниками).

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Корпоративне право України» є формування у студентів здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання у сфері корпоративного права України на підґрунті глибинного розуміння природи корпоративних правовідносин та правових механізмів їх виникнення, зміни та припинення, а також системи юридичних знань для професійного застосування корпоративного законодавства на практиці.

Основними цілями вивчення дисципліни «Корпоративне право України» є набуття студентами знань та розуміння змісту норм корпоративного законодавства України, формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі застосування законодавства щодо виникнення, зміни та припинення корпоративних правовідносин.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері корпоративного права.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу у сфері проблем корпоративного права.

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні доктринальних проблем корпоративного права та правозастосування відповідних законодавчих норм.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, в тому числі іноземних у сфері корпоративного права.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) під час аналізу наукових і прикладних проблем корпоративного права.

Фахові компетентності:

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності при регулюванні корпоративних відносин.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у сфері проблематики корпоративного права.

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовної діяльності.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм корпоративного права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері корпоративного права

інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів у сфері корпоративного права, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

СК16. Здатність виявляти, припиняти правопорушення у сфері корпоративних відносин, виявляти та усувати причини й умови, що сприяють їхньому здійсненню.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ у сфері корпоративних відносин, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН 3. Проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел корпоративного права, включаючи цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження проблематики корпоративного права.

ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем корпоративного права, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН 8. Ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію, отриману з достовірних джерел для проведення наукових досліджень у сфері корпоративного права та практичної діяльності.

ПРН 10. Знати основні сучасні правові доктрини, цінності, принципи функціонування корпоративного права та на їх основі аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України.

ПРН 11. Розуміти методіку процесу правотворення та правозастосування інститутів приватного права, зокрема, корпоративного.

ПРН 13. Демонструвати вміння узагальнювати практику застосування інституту корпоративного права.

ПРН 15. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування норм у сфері корпоративних відносин.

ПРН 16. Демонструвати базові вміння виконувати окремі процесуальні функції суб'єктів правозастосування (судді, прокурора, адвоката, правового радника, нотаріуса) у сфері корпоративних відносин.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	081 Право	2	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика корпоративних юридичних осіб

Тема 1. Корпоративне право як правовий інститут. Поняття та предмет корпоративного права.	2	2	3
Тема 2. Історичний розвиток корпорацій та корпоративного права	-	-	7

Тема 3. Правовий статус окремих видів корпоративних юридичних осіб.	2	2	3
Тема 4. Виникнення корпоративних юридичних осіб.	2	2	5
Тема 5. Припинення корпоративних юридичних осіб.	2	2	5
Тема 6. Правовий режим майна корпоративних юридичних осіб.	-		7
Змістовий модуль 2. Правова характеристика корпоративних прав учасників окремих організаційно-правових форм корпоративних юридичних осіб			
Тема 7. Поняття корпоративних прав та їх зміст.	2	2	3
Тема 8. Оборотоzdатність корпоративних прав.	-	2	7
Тема 9. Припинення корпоративних правовідносин між корпоративною юридичною особою та її учасниками.	-	2	3
Тема 10. Корпоративне управління.	2	2	7
Тема 11. Корпоративні конфлікти: їх причини та наслідки.	-	2	5
Тема 12. Захист прав учасників корпоративних юридичних осіб.	-	-	5
	ЗАГ.:	12	18
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою Навчально-наукового юридичного інституту, протоколи № 5 від 28 лютого 2017 р., № 11 від 25 червня 2019 р., № 6 від 25 червня 2020 р.) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2021/03/Положення-про-оцінювання-студентів-у-ННІОІ.pdf</i>		
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами однієї письмової модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота виконується на останньому семінарському занятті та охоплює два змістових модулі. На контрольну вноситься 1 описове завдання, яке оцінюється в 8 балів, 2 коротких запитання нормативного змісту, які оцінюються по 4 бали, 4 терміни, які оцінюються по 1 балу. Максимальний бал за контрольну становить 20. <u>За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів)</u> студенти можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань <i>знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/спеціалізація-корпоративне-право/</i>		
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять передбачає поточні оцінки успішності (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно») – виставляються під час проведення семінарських (практичних) занять. Підсумкова оцінка за семінарські (практичні) заняття виставляється в кінці семестру за результатами роботи на		

	семінарських (практичних) заняттях, самопідготовки і є середнім арифметичним (заокругленим до сотих) всіх отриманих оцінок за семінарські (практичні) заняття та оцінок за відпрацьовані заняття. Підсумковий бал за семінарські (практичні) заняття (максимально 25 балів) – підсумкова оцінка за семінарські (практичні) заняття, помножена на коефіцієнт 5, заокруглена до цілого. Система оцінювання семінарських занять визначена п.п. 4.4.3.2, 4.4.3.3 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Кількість балів, яка є умовою допуску студента до підсумкового контролю становить 25 балів за результатами як семінарських занять та написання модульної контрольної роботи.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль – екзамен – проводиться в письмово-усній формі шляхом з'ясування опанування здобувачем загальних та фахових компетентностей. Екзаменаційний білет передбачає три питання теоретичного характеру та термінологічне завдання. Одне питання описового характеру оцінюється у 20 балів і два теоретичних питання, які передбачають незначну за обсягом відповідь – кожне оцінюється у 10 балів. Термінологічне завдання оцінюється у 10 балів. Зміст екзаменаційного білету затверджується на засіданні кафедри цивільного права. Максимальний бал за екзамен – 50 балів. Отриманий в результаті здачі екзамену бал заноситься у відомість успішності, додається до балів за семінарські заняття та модульну контрольну роботу.
7. Політика навчальної дисципліни	

<u>Письмові роботи:</u>   Планується виконання студентами обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань (за вибором студента) – <i>Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/корпоративне-право/</i>   <u>Академічна доброчесність:</u>   Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.   <u>Відвідування занять</u>   Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття навчальної дисципліни.   Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин,

які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник навчальної дисципліни віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника).

8. Рекомендована література

1. Зеліско А.В. Підприємницькі юридичні особи приватного права як суб'єкти цивільних правовідносин: монографія. Івано-Франківськ, 2017. 445 с.
2. Корпоративне право України: підручник / [В.В. Луць, В.А. Васильєва, О.Р. Кібенко, І.В. Спасибо-Фатєєва]; за заг. ред. В.В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2010. 384 с.
3. Корпоративне право Польщі та України: монографія / Васильєва В.А., Гербет Анджей, Ковалишин О.Р. [та ін.]; за ред. проф. В.А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2016. 377 с.
4. Корпоративне право Австрії та України: монографія / Васильєва В.А., Ковалишин О.Р., Вікторія Робертсон [та ін.]; за ред. проф. В.А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2015. 250 с.
5. Корпоративне управління : Навчальний посібник / [Довгань Л. Є., Пастухова В. В., Савчук Л. М.]. К. : Кондор, 2007. 174 с.
6. Корпоративне управління [Текст] : Навч. посіб. / А. Д. Чернявський, В. В. Кобржицький. К.: МАУП, 2006. 208 с.
7. Корпоративне право: проблеми теорії та практики: монографія. За заг. ред. проф. В.А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2017. 612 с.
8. Крупка Ю.М. Науково-практичний коментар Закону України «Про господарські товариства». К.: Юрінком Інтер, 2008. 272 с.
9. Кучеренко І. М. Організаційно-правові форми юридичних осіб приватного права: монографія. К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ДП «Юридичне видавництво «Аста», 2004. 328 с.
10. Жорнокуй Ю.М. Корпоративні конфлікти в акціонерних товариствах: монографія. Харків, 2015. 532 с.
11. Махінчук В.М. Зняття корпоративної вуалі: монографія. Івано-Франківськ, 2017. 165 с.
12. Науково-практичний коментар Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю»/ [В.А. Васильєва, В.В. Луць, Л.В. Сіщук та ін.]; за заг. ред. В.А. Васильєвої. Харків: Право. 2020. 336 с.
13. Корпоративне право крізь призму судової практики: монографія. / за ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2021. 512 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичному посібнику:

1. Зеліско А.В. Корпоративне право України. Методичні вказівки для забезпечення дисципліни для студентів 1-го курсу магістратури денної форми навчання спеціальності 081 «Право» [текст]. – Івано-Франківськ: Навчально-науковий Юридичний інститут ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2018. 29 с.
2. Зеліско А.В. Корпоративне право України. Методичні вказівки для забезпечення дисципліни для студентів 1-го курсу магістратури заочної форми навчання спеціальності 081 «Право» спеціалізації «Корпоративне право» [текст]. Івано-Франківськ: Навчально-науковий Юридичний інститут ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2018. 18 с.

<https://kcp.pnu.edu.ua/корпоративне-право/>

Викладач _____ проф. А.В. Зеліско